

Sygn. akt II K 494/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Otwocku Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Włodarczyk

Protokolant: Anna Bodalska – Krydowska

Bez udziału Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Otwocku

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 września 2018 r.

sprawy R. T. (1) s. M. i A. z d. K., ur. (...) w W.,

oskarżonego o to, że: w dniu 11 kwietnia 2018 roku na drodze publicznej, trasie (...) w T., pow. (...), woj. (...), kierował samochodem m-ki R. nr rej. (...) pomimo wydanej wobec niego przez Starostę (...), decyzji administracyjnej nr K.5430.31.2015 z dnia 11 lipca 2016 roku, orzekającej cofnięcie uprawnień do kierowania pojazdami wg kat (...) prawa jazdy

tj. o przestępstwo z art. 180a k.k.,

orzeka

1. na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec oskarżonego R. T. (1) warunkowo umarza na okres 1 (jednego) roku próby;
2. na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt. 3 k.k. orzeka wobec oskarżonego R. T. (1) zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1(jednego) roku
3. na podstawie art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego zatrzymania prawa jazdy w sprawie od dnia 11 kwietnia 2018 roku, do dnia wyroku.
4. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, wydatki przejmując na rachunek Skarbu Państwa

Sygn. akt II K 494/18

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Decyzją z dnia 11 lipca 2016 r. o nr K. 5430.31.2015 Starosta Powiatowy w G. cofnął R. T. (1) uprawnienia do kierowania pojazdami kat. (...) w związku z przekroczeniem limitu 24 punktów karnych za wykroczenia drogowe. Decyzja uprawomocniła się z dniem 3 sierpnia 2016 r.

W dniu 11 kwietnia 2018 r. funkcjonariusze policji z (...) O. zatrzymali do kontroli w miejscowości T. pojazd marki R. (...) o nr rej. (...), którego kierowcą okazał się być R. T. (1), co do którego Starosta Powiatowy w G. wydał decyzję o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kat. (...), a który nie podjął działań zmierzających do odzyskania utraconych uprawnień.

Oskarżony nie był uprzednio karany (k. 68)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- wyjaśnień oskarżonego R. T. (1) (k. 17-18)
- innych dowodów ujawnionych w sprawie: notatka urzędowa (k. 1), odpis decyzji Starosty (...) z dnia 11 lipca 2016 r. o nr K.5430.31.2015 (k. 7-11), dane osobopoznawcze (k.20), wydruk z REGON (k. 41), zaświadczenie z ZUS (k. 42, 43), zaświadczenie z US (k. 44-45), referencje i zaświadczenia (k. 46-52), kopii orzeczenia psychologicznego o zdolności do kierowania pojazdami mechanicznymi (k. 70)

Sąd zważył, co następuje:

Odpowiedzialności za czyn określony w art. 180a k.k., podlega ten, kto na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub w strefie ruchu prowadzi pojazd mechaniczny nie stosując się do decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Zachowanie sprawcze polega na prowadzeniu pojazdu mechanicznego przez osobę, której decyzją właściwego organu zostały cofnięte uprawnienia do kierowania pojazdami. Odpowiedzialności karnej na podstawie wymienionego przepisu podlega zatem osoba, która pierwotnie posiadała uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi, uzyskała je w sposób przewidziany prawem, zdając odpowiedni egzamin, a następnie na skutek dalszych okoliczności utraciła je na podstawie decyzji uprawnionego organu, którym jest przede wszystkim Starosta (Prezydent Miasta)

Stosownie do treści art. 140 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym decyzję taką wydaje się m.in. w przypadku przekroczenia limitu punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego, tzw. punktów karnych, w stosunku do kierujących w ciągu pierwszego roku po uzyskaniu uprawnień, niepoddania się sprawdzeniu kwalifikacji w trybie art. 114 ust. 1 pkt. 1b prawo o ruchu drogowym, a więc w przypadku przekroczenia 24 punktów i niepoddaniu się sprawdzeniu kwalifikacji. Z kolei art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami wskazuje, iż Starosta (Prezydent Miasta) wydaje decyzję administracyjną o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały jego cofnięcie, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Przepis art. 180a k.k. można popełnić jedynie z winy umyślnej zarówno w postaci zamiaru bezpośredniego, jak i ewentualnego.

W przedmiotowej sprawie Sąd nie miał wątpliwości co do sprawstwa czynu i okoliczności jego popełnienia. Sam oskarżony również nie kwestionował swojej odpowiedzialności za popełniony czyn. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wykazał, że w dniu 11 kwietnia 2018r. R. T. (1) kierował na drodze publicznej jaką jest trasa (...) pojazdem mechanicznym m-ki R. o nr. Rej. (...) nie stosując się do decyzji właściwego organu o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami. Tym samym swoim działaniem oskarżony wypełnił znamiona przestępstwa z art. 180a k.k.

Uznając sprawstwo i winę oskarżonego R. T. (2) za udowodnioną Sąd uznał jednakże, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki do zastosowania wobec oskarżonego instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 66 § 1 k.k. Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karana za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstw. Tym samym przepis art. 66 § 1 k.k. wskazuje na trzy przesłanki warunkowego umorzenia postępowania związane z czynem zarzucanym oskarżonemu, które muszą być spełnione kumulatywnie, to jest : społeczna szkodliwość czynu nie jest znaczna, wina nie jest znaczna , zagrożenie karą za zarzucane sprawcy przestępstwo nie przekracza 5 lat pozbawienia wolności. Przenosząc powyższe na przedmiotową sprawę w pierwszej kolejności zważyć należało stopień społecznej szkodliwości czynu, jakiego popełnienia dopuścił się oskarżony.

W myśl art. 115 § 2 k.k., przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację, rodzaj naruszonych reguł

ostrożności i stopień ich naruszenia. Katalog tych okoliczności ma charakter zamknięty. Ponadto, „mówiąc o społecznej szkodliwości czynu należy mieć również na uwadze, że w ujęciu kompleksowym, które dominuje w doktrynie i judykaturze, decydują o niej elementy natury przedmiotowej i podmiotowej (zob. wyrok SN z 08.07.2003 r., WA 31/03, OSNwSK 2003, nr 1, poz. 1517, wyrok SA w Katowicach z 13.01.2005 r., II AKa 455/04, Prok. i Pr. 2006, nr 1, poz. 21, wyrok SA w Krakowie z 20.06.2000 r., II AKa 99/00, KZS 2000, nr 7-8, poz. 39). Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy uznać należy, że stopień społecznej szkodliwości czynu, jakiego popełnienia dopuścił się R. T. (1) nie był znaczny. Oskarżonemu uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi cofnięte zostały przez Starostę (...) z uwagi na otrzymanie 25 punktów za naruszenie przepisów o ruchu drogowym. Jak wynika z treści notatki urzędowej z dnia 11 kwietnia 2018 r. kierujący pojazdem m-ki R. po drodze publicznej R. T. (1) został zatrzymany przez funkcjonariuszy policji do rutynowej kontroli drogowej – był wówczas trzeźwy i nie naruszył przepisów o ruchu drogowym. Tym samym uznać należy, że o ile zachowanie oskarżonego naruszało normę przepisu art. 180 a k.k., o tyle stopień jego społecznej szkodliwości nie był znaczny. Oskarżony, który w sposób zgodny z prawem nabył w przeszłości uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi, poruszał się co prawda samochodem pomimo ich utraty, tym niemniej Sąd miał na uwadze, że utrata uprawnień wynikała z przekroczenia limitu tzw. punktów karnych (a nie np. utratą psychofizycznej zdolności do kierowania pojazdami mechanicznymi), zaś oskarżony w dniu zdarzenia poruszał się zgodnie z zasadami ruchu drogowego (nie został np. ukarany mandatem). Tym samym Sąd doszedł do przekonania, że zarówno społeczna szkodliwość czynu zarzucanego oskarżonego, jak i stopień jego winy nie jest znaczny. Co prawda nie budzi wątpliwości Sądu iż czynu oskarżony dopuścił się umyślnie, miał bowiem świadomość utraty uprawnienia do kierowania pojazdami (wynika to choćby z treści decyzji Starosty (...) k.8-9, gdzie wskazano iż R. T. (1) podejmował działania zmierzające np. do zawieszenia postępowania administracyjnego), jednakże mając na uwadze, że z okoliczności sprawy wynika, iż sposób prowadzenia pojazdu przez oskarżonego nie stwarzał zagrożenia dla uczestników ruchu drogowego Sąd uznał iż stopień winy w/wym nie był znaczny. Sąd miał również na uwadze iż czyn z art. 180 a k.k., którego winnym uznał R. T. (1) jest zagrożony karą grzywny, karą ograniczenia wolności lub kara pozbawienia wolności do lat 2 a zatem karą nie przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności.

W świetle treści art. 66 § 1 k.k. właściwości i warunki osobiste sprawcy, jego postawa i dotychczasowy sposób życia stanowią odrębną przesłankę warunkowego umorzenia postępowania. Nie mogą one być uwzględniane w ocenie społecznej szkodliwości popełnionego czynu i winy sprawcy, tj. przemawiać za ich „znacznością” lub „nieznacznością”. Należy zatem przyjąć, że przesłanka ta wchodzi w grę dopiero po ustaleniu, iż społeczna szkodliwość czynu i wina sprawcy nie są znaczne, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie .

Badając warunki i właściwości osobiste oskarżonego Sąd miał na uwadze nie tylko jego uprzednią niekaralność (k. 38) ale także ustabilizowaną sytuację życiową i zawodową oraz postawę w toku prowadzonego wobec niego postępowania karnego, które w ocenie Sądu pozwalając przyjąć pozytywną prognozę co do postępowania oskarżonego w przyszłości. R. T. (1) jest osobą dojrzałą, o ustabilizowanej sytuacji rodzinnej, prowadzącą od 1997 r własną działalność gospodarczą oraz rolną. Nigdy uprzednio oskarżony nie był karany, zaś w toku postępowania od początku konsekwentnie przyznawał się on do popełnienia zarzucanego mu czynu. W ocenie Sądu, właściwości i warunki osobiste oskarżonego, przy zastosowaniu odpowiednich obowiązków, uzasadniają przekonanie, że zachodzi wobec niego pozytywna prognoza kryminologiczna, zwłaszcza że oskarżony uznał swoją winę.

Należy w tym miejscu podkreślić, że warunkowe umorzenie postępowania jest rezygnacją ze skazania i kary wobec sprawcy uznanego winnym przestępstwa i zastosowaniu przewidzianym przez prawo środków o charakterze probacyjnym. W żadnym wypadku nie jest uwolnieniem sprawcy od odpowiedzialności. Sąd podziela pogląd, że „wyrok warunkowo umarzający ma charakter merytoryczny oraz rozstrzyga kwestię winy na równi z wyrokiem skazującym” (zob. I. Bondarczuk, Warunkowe umorzenie postępowania w świetle zasady domniemania niewinności, Prok. i Pr. 2011, Nr 4, s.5).

Sąd doszedł do przekonania, że podjęte rozstrzygnięcie spełni również swój cel w postaci kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa i utwierdzenia jego prawidłowych postaw wobec prawa, podziela pogląd, że „istotą prewencji ogólnej nie jest wyłącznie wymierzanie surowych kar (...), lecz kształtowanie w społeczeństwie przekonania

o nieuchronności kary, jej dostosowanie do stopnia winy sprawcy i okoliczności podmiotowo – przedmiotowych czynu, a zatem – karanie sprawiedliwe i tworzące atmosferę zaufania dla obowiązującego systemu prawnego. Słowem, każdy czyn i każdy sprawca wymaga indywidualnego potraktowania” (zob. wyrok SA w Szczecinie z 06.02.2014 r., II AKa 1/14, Legalis nr 863114).

Zgodnie z regulacją art. 67 § 3 k.k. sąd umarzając warunkowo postępowanie karne nakłada na sprawcę obowiązek naprawienia szkody w całości albo w części, a w miarę możliwości również obowiązek zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, albo zamiast tych obowiązków orzeka nawiązkę; sąd może nałożyć na sprawcę obowiązki wymienione w art. 72 § 1 pkt. 1-3, 5-6b, 7a lub 7 b k.k., a ponadto orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt.7 k.k. lub zakaz prowadzenia pojazdów, wymieniony w art. 39 pkt. 3 k.k. do lat 2.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał, iż wskazanym i odpowiednim będzie nałożenie na oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jednego) roku. Jednocześnie na podstawie art. 63 z 4 k.k. Sąd na poczet orzeczonego środka karnego zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego zatrzymania prawa jazdy w sprawie od dnia 11 kwietnia 2018 r.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., zwalniając oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak na wstępie.